

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 1

1-) Bu parçada anlatılan sözün “kinayeli” sayılması için, asıl anlamı nasıl kullanılmalıdır? (10 kelime)
Asıl anlam,

2-) Bir sözün doğruluğunu değerlendirirken, kinayede önce hangi mana aranmalıdır? (6 kelime)
Gizli

3-) İlk anlam yanlış görünse bile sözün doğru olabildiği durum hangisidir? (5 kelime)
Dolaylı

4-) Verilen örnekte uzunlukla ilgili söz, gerçekte neyi anlatmak için kullanılmıştır? (8 kelime)
O kişinin

5-) Bu örnek, kinayeli anlatım hakkında hangi temel kuralı öğretir? (8 kelime)
Sözde asıl

6-) Bu hikâyelerde doğruluk nerede toplanır? (4 kelime)
Sonunda

7-) Hikâyelerin görünen yüzü hangi görevle anlatılıyor? (9 kelime)
Uzak bir

8-) Anlatımda hâl dilinin konuşur gibi gösterilmesi, çocuğun anlamasına nasıl yardım eder? (10 kelime)
Cansız veya

9-) Parçaya göre temsil ile anlatmak, hakikati küçültmek midir yoksa yaklaştırmak mıdır? (1 kelime)

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 2

1-) Belâgat ilminde, bir sözün açık görünen anlamı asıl hedef değilse o söz nasıl adlandırılır? (3 kelime)

2-) Kinayeli anlatımda doğruluk ölçüsü neden doğrudan kelimelerin ilk anlamı değildir? (9 kelime)
Çünkü kelimeler,

3-) Kastedilen mana doğru olduğunda, dış anlamdaki eksiklik neden sözün doğruluğunu bozmaz? (5 kelime)
Çünkü

4-) Örnekte anlatılan insan uzun boylu değilse, eşyaları uzun olsa bile hüküm neden değişmez? (9 kelime)
Çünkü aranan

5-) O kişinin boyu kısa olursa ama eşyalar uzun olursa, niçin söz yanlış olur? (6 kelime)
Çünkü

6-) Parçada geçen bazı hikâyeler niçin kinaye bölümüne konuluyor? (11 kelime)
Çünkü onların

7-) “Lisan-ı hal”in “lisan-ı kal” gibi gösterilmesi niçin yapılır? (6 kelime)
Herkes

8-) Hâl dili yerine söz dili kullanılması, anlatımda hangi değişikliği yapar? (5 kelime)
Sessiz

9-) Şahs-ı manevînin maddî şahıs gibi gösterilmesi, karmaşık manaları nasıl etkiler? (8 kelime)
Onları sadeleştirip

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 3

1-) Parçaya göre kinayeli anlatımda sözün ilk anlamı ne iŖe yarar? (5 kelime)

Asıl

2-) Bu anlatım türünde “doğru mu yanlış mı?” sorusu en çok neye yöneltir? (3 kelime)

3-) Kastedilen mana yanlışsa, dıŖ grnŖteki anlam doğru olsa bile söz nasıl sayılır? (2 kelime)

4-) Verilen örnekten uzunluktan bahseden ifade, doğrudan değıl dolaylı bir anlatımdır. Bu dolaylı anlatım neyi bildirir? (5 kelime)

KiŖinin

5-) Bazı hikâyelerin kinaye sayılması, onların tamamen uydurma olduğu anlamına gelir mi? (6 kelime)

Hayır,

6-) Bu hikâyelerin sonunda verilen gerçekler için nasıl bir değerlendirme yapılıyor? (7 kelime)

Çok

7-) Hikâyelerin görünen anlamı için “dürbün” benzeri bir görev söylenmesi ne demektir? (10 kelime)

Uzak veya

8-) Manevî olanın maddî gibi anlatılması, öğrencinin zihninde ne sağlar? (5 kelime)

Daha

9-) Parçanın ana fikri nedir? (16 kelime)

Temsil ve hikâye Ŗeklindeki

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 4

1-) Belâgat bakımından bir söz, başka bir manayı göstermek için kullanılıyorsa bu nasıl bir anlatımdır? (3 kelime)

2-) Parçaya göre bir sözün sadık olması neye bağlıdır? (5 kelime)
Kastedilen

3-) Parçada verilen örnekte silahla ilgili sözün hedefi eşya mıdır, insanın özelliği midir? (2 kelime)

4-) O kişinin boyu uzunsa ama söylenen eşyalar yanında yoksa, söz neden yine doğru kabul edilir? (6 kelime)
Çünkü

5-) Bu örnekten, kinayeli sözlerde nasıl bir okuma yolu öğreniyoruz? (9 kelime)
Kelimeyi değil,

6-) “Temsil” denmesi, bu hikâyelerin hangi yönünü öne çıkarır? (6 kelime)
Hakikati

7-) Temsil kullanılması, zor hakikatlerin öğretilmesinde nasıl bir kolaylık sağlar? (7 kelime)
Soyut

8-) Hâl dilinin söz dili şeklinde sunulması, anlatılan şeyi nasıl değiştirir? (8 kelime)
Onu daha

9-) Bu bölümden çıkarılacak en önemli ders nedir? (15 kelime)
Dinî ve derin

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 5

1-) Parçada açıklanan kinaye, bir sözü hangi amaçla kullanmayı anlatır? (7 kelime)

Başka

2-) Kastedilen mana doğruysa, ilk anlamında eksik veya yanlışlık olsa bile sözün hükmü ne olur? (4 kelime)

Yine

3-) Kastedilen mana yanlış olduğunda görünen anlamın doğru olması neden yetmez? (6 kelime)

Çünkü

4-) Uzunluk örneği, kinayeyi çocukların anlayacağı şekilde hangi düşünceyle açıklar? (10 kelime)

Sözün dışına

5-) Sözlerde geçen bazı hikâyelerin bu bölümde hangi gruba girdiği söyleniyor? (5 kelime)

Kinayeli

6-) Parçada bu hikâyelerin hangi yönü özellikle savunuluyor? (6 kelime)

Doğruluk

7-) Umuma anlatmak için hâl dilinin söz dili gibi gösterilmesi hangi eğitim yöntemine benzer? (7 kelime)

Anlamayı

8-) İnsanlara daha iyi anlatmak için hangi iki şey, farklı bir şekilde gösteriliyor? (13 kelime)

Hâl dili söz

9-) Parçaya göre temsilî hikâyelerle ilgili yanlış bir düşünce ne olabilir? (12 kelime)

Sanki onların değeri

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 6

1-) Kinayeli sözde kelimelerin ilk anlamı hangi görevde bulunur? (8 kelime)

Asıl anlatılmak

2-) Neden görünen ilk mana tek başına ölçü sayılmaz? (10 kelime)

Çünkü orada

3-) Uzunluk örneğinde kullanılan eşya bilgileri, neden asıl hedef sayılmıyor? (7 kelime)

Çünkü

4-) Uzunluk örneğinde anlatılan kişiyle ilgili hangi özellik asıl ölçüdür? (5 kelime)

Boyunun

5-) Hikâyelerin sonundaki hakikatlerin “vakıya uygun” denmesi neyi gösterir? (8 kelime)

Anlatılmak istenen

6-) Hikâyelerin sonundaki hakikatler için güçlü bir doğruluk vurgusu yapılması neyi amaçlar? (11 kelime)

Okuyucuya bu

7-) Hikâyelerin ilk anlamı için “temsili” denmesi, onların hangi yönünü açıklar? (5 kelime)

Öğretici

8-) Bu parçaya göre bir hikâyenin hayal unsuru taşıması, tek başına onu neden değersiz yapmaz? (8 kelime)

Çünkü önemli

9-) Bu parçaya dayanarak, bir metni anlamada nasıl bir dikkat gerekir? (11 kelime)

Sadece kelimelerin

CEVAP ANAHTARI

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

1 - CEVAPLAR

- 1-) Bu parçada anlatılan sözün “kinayeli” sayılması için, asıl anlamı nasıl kullanılmalıdır?
Asıl anlam, başka bir maksadı anlatmaya yarayan bir araç olmalıdır.
- 2-) Bir sözün doğruluğunu değerlendirirken, kinayede önce hangi mana aranmalıdır?
Gizli veya dolaylı kastedilen mana aranmalıdır.
- 3-) İlk anlam yanlış görünse bile sözün doğru olabildiği durum hangisidir?
Dolaylı anlatılan mana doğru olduğunda.
- 4-) Verilen örnekte uzunlukla ilgili söz, gerçekte neyi anlatmak için kullanılmıştır?
O kişinin boyunun uzun olduğunu anlatmak için kullanılmıştır.
- 5-) Bu örnek, kinayeli anlatım hakkında hangi temel kuralı öğretir?
Sözde asıl hükmün, kastedilen manaya göre verileceğini öğretir.
- 6-) Bu hikâyelerde doğruluk nerede toplanır?
Sonunda ulaştığı hakikatte toplanır.
- 7-) Hikâyelerin görünen yüzü hangi görevle anlatılıyor?
Uzak bir hakikati yaklaştırıp göstermeye yarayan temsil göreviyle anlatılıyor.
- 8-) Anlatımda hâl dilinin konuşur gibi gösterilmesi, çocuğun anlamasına nasıl yardım eder?
Cansız veya soyut şeyleri sanki konuşuyormuş gibi düşündürerek anlamayı kolaylaştırır.
- 9-) Parçaya göre temsil ile anlatmak, hakikati küçültmek midir yoksa yaklaştırmak mıdır?
Yaklaştırmaktır.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

2 - CEVAPLAR

- 1-) Belâgat ilminde, bir sözün açık görünen anlamı asıl hedef değilse o söz nasıl adlandırılır?
Kinayeli söz denilir.
- 2-) Kinayeli anlatımda doğruluk ölçüsü neden doğrudan kelimelerin ilk anlamı değildir?
Çünkü kelimeler, daha derin bir manaya geçmek için kullanılmaktadır.
- 3-) Kastedilen mana doğru olduğunda, dış anlamdaki eksiklik neden sözün doğruluğunu bozmaz?
Çünkü hüküm, maksat üzerinden verilir.
- 4-) Örnekte anlatılan insan uzun boylu değilse, eşyaları uzun olsa bile hüküm neden değişmez?
Çünkü aranan şey eşyanın uzunluğu değil, kişinin uzun olmasıdır.
- 5-) O kişinin boyu kısa olursa ama eşyalar uzun olursa, niçin söz yanlış olur?
Çünkü asıl kastedilen özellik kişide bulunmaz.
- 6-) Parçada geçen bazı hikâyeler niçin kinaye bölümüne konuluyor?
Çünkü onların dış anlatımı, daha derin bir hakikati göstermek için kullanılıyor.
- 7-) “Lisan-ı hal”ın “lisan-ı kal” gibi gösterilmesi niçin yapılır?
Herkes daha kolay anlayabilsin diye yapılır.
- 8-) Hâl dili yerine söz dili kullanılması, anlatımda hangi değişikliği yapar?
Sessiz manaları konuşur gibi gösterir.
- 9-) Şahs-ı manevînin maddî şahıs gibi gösterilmesi, karmaşık manaları nasıl etkiler?
Onları sadeleştirip tek örnek içinde toplamaya yardımcı olur.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

3 - CEVAPLAR

1-) Parçaya göre kinayeli anlatımda sözün ilk anlamı ne işe yarar?

Asıl kastedilen manayı düşündürmeye yarar.

2-) Bu anlatım türünde “doğru mu yanlış mı?” sorusu en çok neye yöneltilir?

Kastedilen manaya yöneltilir.

3-) Kastedilen mana yanlışsa, dış görünüşteki anlam doğru olsa bile söz nasıl sayılır?

Yanlış sayılır.

4-) Verilen örnekte uzunluktan bahseden ifade, doğrudan değil dolaylı bir anlatımdır. Bu dolaylı anlatım neyi bildirir?

Kişinin uzun boylu olduğunu bildirir.

5-) Bazı hikâyelerin kinaye sayılması, onların tamamen uydurma olduğu anlamına gelir mi?

Hayır, asıl manalarının doğru olduğunu gösterir.

6-) Bu hikâyelerin sonunda verilen gerçekler için nasıl bir değerlendirme yapılıyor?

Çok doğru ve gerçeğe uygun oldukları söyleniyor.

7-) Hikâyelerin görünen anlamı için “dürbün” benzeri bir görev söylenmesi ne demektir?

Uzak veya zor bir hakikati daha görünür hâle getirmesi demektir.

8-) Manevî olanın maddî gibi anlatılması, öğrencinin zihninde ne sağlar?

Daha açık bir canlandırma sağlar.

9-) Parçanın ana fikri nedir?

Temsil ve hikâye şeklindeki anlatımların, doğru manayı göstermek için kullanıldığı ve bu yüzden hakikate aykırı sayılmayacağıdır.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

4 - CEVAPLAR

1-) Belâgat bakımından bir söz, başka bir manayı göstermek için kullanılıyorsa bu nasıl bir anlatımdır?
Kinayeli bir anlatımdır.

2-) Parçaya göre bir sözün sadık olması neye bağlıdır?

Kastedilen mananın doğru olmasına bağlıdır.

3-) Parçada verilen örnekte silahla ilgili sözün hedefi eşya mıdır, insanın özelliği midir?

İnsanın özelliğidir.

4-) O kişinin boyu uzunsa ama söylenen eşyalar yanında yoksa, söz neden yine doğru kabul edilir?

Çünkü verilmek istenen haber doğru kalır.

5-) Bu örnekten, kinayeli sözlerde nasıl bir okuma yolu öğreniyoruz?

Kelimeyi değil, kelimenin gösterdiği hedefi anlamaya çalışmamız gerektiğini öğreniyoruz.

6-) “Temsil” denmesi, bu hikâyelerin hangi yönünü öne çıkarır?

Hakikati örnekle yaklaştırma yönünü öne çıkarır.

7-) Temsil kullanılması, zor hakikatlerin öğretilmesinde nasıl bir kolaylık sağlar?

Soyut konuları örneklerle daha anlaşılır hâle getirir.

8-) Hâl dilinin söz dili şeklinde sunulması, anlatılan şeyi nasıl değiştirir?

Onu daha açık ve anlaşılır bir hale getirir.

9-) Bu bölümden çıkarılacak en önemli ders nedir?

Dinî ve derin hakikatler bazen temsil yoluyla anlatılır; doğru anlamı bulmak için maksada bakmak gerekir.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

5 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada açıklanan kinaye, bir sözü hangi amaçla kullanmayı anlatır?
Başka bir manayı anlatma amacıyla kullanmayı anlatır.
- 2-) Kastedilen mana doğruysa, ilk anlamında eksik veya yanlışlık olsa bile sözün hükmü ne olur?
Yine doğru kabul edilir.
- 3-) Kastedilen mana yanlış olduğunda görünen anlamın doğru olması neden yetmez?
Çünkü sözün hedefi görünen anlam değildir.
- 4-) Uzunluk örneği, kinayeyi çocukların anlayacağı şekilde hangi düşünceyle açıklar?
Sözün dışına değil, ne demek istendiğine bakmak gerektiği düşüncesiyle açıklar.
- 5-) Sözlerde geçen bazı hikâyelerin bu bölümde hangi gruba girdiği söyleniyor?
Kinayeli anlatım grubuna girdiği söyleniyor.
- 6-) Parçada bu hikâyelerin hangi yönü özellikle savunuluyor?
Doğruluk ve hakikate uygunluk yönü savunuluyor.
- 7-) Umuma anlatmak için hâl dilinin söz dili gibi gösterilmesi hangi eğitim yöntemine benzer?
Anlamayı kolaylaştırmak için örnekleyerek öğretme yöntemine benzer.
- 8-) İnsanlara daha iyi anlatmak için hangi iki şey, farklı bir şekilde gösteriliyor?
Hâl dili söz dili gibi; manevî kişilik de maddî bir kişi gibi gösteriliyor.
- 9-) Parçaya göre temsîlî hikâyelerle ilgili yanlış bir düşünce ne olabilir?
Sanki onların değeri sadece görünen olayın birebir yaşanmış olmasına bağlıymış gibi düşünmektir.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

6 - CEVAPLAR

- 1-) Kinayeli sözde kelimelerin ilk anlamı hangi görevde bulunur?
Asıl anlatılmak istenen manaya götüren yardımcı görevde bulunur.
- 2-) Neden görünen ilk mana tek başına ölçü sayılmaz?
Çünkü orada asıl amaç onu değil, başka bir manayı anlatmaktır.
- 3-) Uzunluk örneğinde kullanılan eşya bilgileri, neden asıl hedef sayılmıyor?
Çünkü onlar, kişinin boyunu anlatmak için aracıdır.
- 4-) Uzunluk örneğinde anlatılan kişiyle ilgili hangi özellik asıl ölçüdür?
Boyunun uzun olması asıl ölçüdür.
- 5-) Hikâyelerin sonundaki hakikatlerin “vakıya uygun” denmesi neyi gösterir?
Anlatılmak istenen mananın gerçek ve sağlam olduğunu gösterir.
- 6-) Hikâyelerin sonundaki hakikatler için güçlü bir doğruluk vurgusu yapılması neyi amaçlar?
Okuyucuya bu anlatımların boş hayal değil, sağlam mana taşıdığını göstermeyi amaçlar.
- 7-) Hikâyelerin ilk anlamı için “temsili” denmesi, onların hangi yönünü açıklar?
Öğretici örnek olma yönünü açıklar.
- 8-) Bu parçaya göre bir hikâyenin hayal unsuru taşıması, tek başına onu neden değersiz yapmaz?
Çünkü önemli olan, onunla anlatılan hakikatin doğru olmasıdır.
- 9-) Bu parçaya dayanarak, bir metni anlamada nasıl bir dikkat gerekir?
Sadece kelimelerin dış yüzüne değil, onların gösterdiği maksada da dikkat gerekir.